

Informace o dodržování termínů pro poskytování dotací ze státního rozpočtu nestátním neziskovým organizacím na rok 2018

V příloze usnesení vlády ze dne 29.07.2015 č. 608 ke Státní politice vůči nestátním neziskovým organizacím (NNO) na léta 2015 – 2020 je předsedovi Rady vlády pro NNO uložen úkol každoročně do 31.05. sledovat a informovat vládu o dodržování termínů pro poskytování dotací ze státního rozpočtu v souladu se Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy a v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO pro následující rok.

Výše uvedená usnesení vlády poskytují některé nástroje, které zefektivňují dotační politiku státu vůči NNO, a to tím, že stanoví závazné termíny, ve kterých mají být během rozpočtového roku uvolněny dotace ve prospěch příjemců, a dále tím, že umožňují uzavírat smlouvy / memoranda o dlouhodobé spolupráci se strategickými partnery z řad NNO na dobu delší než jeden rozpočtový rok.

V rámci přípravy předkládaného návrhu Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO pro rok 2019 si sekretariát Rady vlády pro NNO vyžádal podklady od Ministerstva dopravy (MD), Ministerstva kultury (MK), Ministerstva pro místní rozvoj (MMR), Ministerstva obrany (MO), Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstva spravedlnosti (MSP), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), Ministerstva vnitra (MV), Ministerstva zdravotnictví (MZD), Ministerstva zemědělství (MZE), Ministerstva zahraničních věcí (MZV), resp. České rozvojové agentury (ČRA), Ministerstva životního prostředí (MŽP) a Úřadu vlády (ÚV) k využívání těchto dvou nástrojů státní dotační politiky. Dotující resorty poskytly svoje údaje, které byly následně projednány na poradě dne 25.04.2018 a které jsou v přiměřené míře obecnosti shrnuty níže.

Z vyjádření resortů k situaci o dodržování termínů procesu poskytování dotací NNO na rok 2018 vyplývá:

- MD:** Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy MD dodržuje. Vzhledem ke specifickému dotačnímu programu mají jen jediného žadatele, který byl o přidělené částce informován do konce roku 2017. První tranše dotace byla vyplacena do 31.03.2018, druhá tranše je splatná v září 2018.
- MK:** Do konce roku 2017 byl zveřejněn seznam těch žadatelů, kteří mohou obdržet dotaci. Výsledky jednání hodnotících komisí schvaluje ministr postupně a postupně jsou také dotace uvolňovány. Dotace pro NNO, jejichž poskytování se řídí Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy, budou uvolněny na přelomu dubna / května 2018.
- MMR:** Zástupce resortu uvedl, že Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy MMR dodržuje. Seznam úspěšných žadatelů pro rok 2018 byl schválen a zveřejněn v březnu. V současné době (tzn. k 23.05.2018) jsou již všechny dotace vyplaceny.

- MO:** Seznam úspěšných žadatelů byl zveřejněn koncem února 2018. Dotace dosud vyplaceny nejsou, rozhodnutí o dotaci čekají na podpis ministryně.
- MPO:** Seznam úspěšných žadatelů byl zveřejněn do konce roku 2017. Dotace jsou v současné době již uvolněny, ale termín 31.03.2018 dodržen nebyl. Důvodem pozdějšího vyplacení dotace byly chybně upravené některé žádosti, které musely NNO opravit, čímž se proces přípravy rozhodnutí prodloužil, a dále pozdější zaslání potvrzení o převzetí rozhodnutí ze strany NNO. U programu EFEKT je situace odlišná, protože termín pro předkládání žádostí o dotaci byl až 15.12.2017. Hodnotící komise projednala žádosti v březnu 2018.
- MPSV:** Úspěšní žadatelé o dotaci jsou zveřejňováni až po podpisu ministryní, většinou tedy až v roce, na který je dotace poskytována. Finanční prostředky na sociální služby byly krajům vyplaceny brzy, takže koneční příjemci je obdrželi většinou do konce března 2018. Rozhodnutí o poskytnutí dotací přímo z rozpočtové kapitoly MPSV byla podepsána do konce března 2018. Dotace v oblasti rodinné politiky byly vyplaceny do konce dubna 2018.
- MSP:** Zástupce MSP zdůraznil špatnou personální situaci v oblasti poskytování dotací NNO. Proces poskytování dotací NNO má i z toho důvodu značný skluz. Hodnotící komise zasedaly až v březnu 2018. Dotace budou vyplaceny počátkem května 2018.
- MŠMT:** Zástupce resortu uvedl, že loňský rok byl pro MŠMT v oblasti poskytování dotací na sport poněkud složitý. Kromě oblasti sportu byly do konce roku 2017 zveřejněny seznamy úspěšných žadatelů o dotaci. Také termín pro vyplacení (31.03.2018) byl u těchto dotací dodržen. V oblasti sportu byly vyhlášeny dotační programy v celkové výši cca 4 mld. Kč. Dotační programy za cca 1,5 mld. Kč byly vyhlášeny ještě v prosinci 2017. Zbývající dotační programy byly vyhlášeny až v roce 2018, jejich poskytování se tedy řídí novými rozpočtovými pravidly. Z celkových cca 4 mld. Kč již byla čtvrtina vyplacena. Z důvodu velkého počtu žádostí v programu „Můj klub“ (přibližně 4,5 tisíc žadatelů) a nedostatečné kapacity personálního zabezpečení k tomuto programu bude tento program administrován v průběhu roku 2018.
- MV:** U devíti dotačních programů byl dodržen termín pro zveřejnění úspěšných žadatelů. U pěti dotačních programů termín dodržen nebyl, přičemž u čtyř z nich byl do konce roku 2017 zveřejněn seznam všech žádostí, které splnily formální náležitosti, a u jednoho z nich (Integrace cizinců 2018) byl zásadní materiál pro financování dotací schválen vládou až v roce 2018. U zmíněných devíti dotačních programů byl dodržen i termín pro vyplacení dotací – do 31.03.2018. U jednoho dotačního programu byly dotace vyplaceny počátkem dubna 2018. U zbývajících dotačních programů termín dodržen nebyl z důvodu zahájení evaluace procesně administrativních mechanismů v rámci celého systému dotačního řízení, ke kterému došlo v souvislosti s reorganizací odborů. Jeden dotační program (Podpora účastníků programů EU v oblasti informační společnosti) na rok 2018 vyhlášen nebyl.
- MZD:** Termíny pro vyhlášení a uzávěrky dotačních programů byly splněny. Některé žádosti o poskytnutí dotace se teprve schvalují. Část dotací NNO byla uvolněna začátkem dubna 2018, zbytek bude pravděpodobně vyplacen koncem května 2018.
- MZE:** Zástupce resortu rovněž upozornil na špatnou personální situaci v oblasti poskytování dotací NNO. Do konce roku 2017 byl zveřejněn seznam úspěšných

žadatelů. Termín pro vyplacení dotací (tj. do 31.03.2018) však dodržen nebyl, k datu 25.04.2018 nebyla uvolněna žádná dotace. Vyplacení dotací bude mít minimálně měsíc zpoždění. V tuto chvíli jsou u podpisu rozhodnutí o dotacích, kterým se vyhovělo v plné výši. Rozhodnutí s částečně podpořenými žádostmi budou předloženy k podpisu v průběhu května 2018.

- MZV / ČRA:** Zveřejnění výsledků a vyplacení dotací proběhlo dle termínů uvedených v Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy u většiny dotačních titulů. Humanitární pomoc měla termín pro podávání žádostí až na počátku roku 2018 – seznam úspěšných žadatelů tak byl zveřejněn počátkem února, dotace byly vyplaceny do 31.03.2018. Dotační titul na trilaterální projekty v gesci ČRA nadále probíhá.
- MŽP:** U jednoho dotačního programu byl seznam úspěšných žadatelů zveřejněn do konce roku 2017. Do 31.03.2018 bylo uvolněno cca 90 % finančních prostředků na dotace. Zpoždění u zbývajících cca 10 % bylo zaviněno příjemci dotací.
- ÚV:** Do konce roku 2017 byly zveřejněny seznamy úspěšných žadatelů o dotaci. Dotace v oblasti protidrogové politiky byly vyplaceny do 31.03.2018. Dotace pro celostátní mezioborové sítě NNO budou uvolněny v květnu 2018. Dotace v oblasti romské menšiny, v oblasti rovnosti žen a mužů a v oblasti národnostních menšin byly vyplaceny během dubna 2018. Dotace v oblasti podpory zdravotně postižených občanů budou uvolněny v průběhu května 2018.

Ministerstva byla rovněž dotazována na problematiku uzavírání dlouhodobých smluv / memorand o spolupráci se strategickými partnery z řad NNO, což umožňují Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy. Z vyjádření resortů vyplývá:

- MD:** MD žádné dlouhodobé smlouvy o spolupráci uzavřené nemá a ani je uzavřít neplánuje. Na vlastní provádění výkonu státní správy není právní nárok a v případě neplnění povinností ze strany Letecké amatérské asociace ČR může MD vydané pověření kdykoliv odebrat, a to bez ohledu na případné uzavření dlouhodobé smlouvy či memoranda. Proto MD uzavření takové smlouvy či memoranda nepovažuje za účelné.
- MK:** Mají uzavřené dvě dlouhodobé smlouvy o spolupráci.
- MMR:** Žádné dlouhodobé smlouvy o spolupráci uzavřené nemají a ani je neplánují uzavřít.
- MO:** Mají uzavřené dvě dlouhodobé smlouvy o spolupráci. Letos končí jejich platnost, přičemž jednu z nich hodlají prodloužit.
- MPO:** Žádné dlouhodobé smlouvy o spolupráci uzavřené nemají a ani je neplánují uzavřít.
- MPSV:** Žádné dlouhodobé smlouvy o spolupráci uzavřené nemají a ani je neplánují uzavřít.
- MSP:** Mají uzavřených 21 dlouhodobých smluv o spolupráci. V letošním roce neplánují uzavírat nové.
- MŠMT:** Mají uzavřených 18 dlouhodobých smluv o spolupráci na 3 roky. V letošním roce bude opět vyhlášeno výběrové řízení na nové smlouvy. Koncem května

2018 skočí platnost cca 80 memorand se sportovními svazy, které neplánují obnovit, protože připravují jistou certifikaci pro příjemce dotací v oblasti sportu.

- MV:** Mají uzavřené dvě dlouhodobé smlouvy o spolupráci.
- MZD:** Žádné dlouhodobé smlouvy o spolupráci uzavřené nemají a ani je neplánují uzavřít.
- MZE:** Mají uzavřených 10 dlouhodobých smluv o spolupráci. V letošním roce budou uzavřeny tři nové smlouvy.
- MZV / ČRA:** V roce 2018 budou uzavřena tři rámcová memoranda v humanitární pomoci na snižování rizika katastrof v prioritních zemích dvoustranné zahraniční rozvojové spolupráce ČR v přímé návaznosti na Strategii zahraniční rozvojové spolupráce ČR 2018 – 2030.
- MŽP:** MŽP plánuje v roce 2018 uzavřít jednu dlouhodobou smlouvu o spolupráci v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO). Smlouva bude zaměřena na systémové činnosti v oblasti EVVO, které budou napomáhat plnění Státního programu EVVO a environmentálního poradenství na léta 2016 – 2025. Zároveň MŽP zvažuje do dalších let umožnit sjednání i více dlouhodobých smluv.
- ÚV:** V oblasti protidrogové politiky uzavřel ÚV od roku 2017 dlouhodobé smlouvy o spolupráci s vybranými akreditovanými příjemci v oblasti protidrogové politiky. Bylo vybráno celkem 120 projektů pro dlouhodobou spolupráci. Smlouva navazuje na projekt, tedy jedna smlouva je rovna jednomu projektu.

Závěr:

Část dotačních programů pro NNO na rok 2018 byla vyplacena v termínu, tj. do 31.03.2018. Některá ministerstva, zvláště ta, které administrují velký počet dotací s otevřenými dotačními řízeními, však mají s dodržením závazného termínu do 31.03. obtíže. Důvodem je stále větší administrativní zatížení dotačního řízení a také nedostatek personální kapacity na zajištění těchto procesů. Přesto však termíny nastavené vládou nutí resorty ke snaze dotační řízení maximálně urychlit. Pokud dochází k delšímu zpoždění než cca jeden měsíc, jde vždy o konkrétní technicko-administrativní problém, například s elektronickými systémy, s výpadky v personálním zajištění dotačního procesu apod. Důležité je zmínit, že některá zpoždění dotačního procesu zavinili také příjemci dotací, neboť nereagují včas na výzvy k doplnění / opravám svých žádostí o dotaci nebo nepotvrzují včas přijetí rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Využívání smluv / memorand o dlouhodobé spolupráci se strategickými partnery z řad NNO, které obsahují určitý závazek financování projektu po dobu delší než jeden rok, které vláda umožnila uzavírat díky Zásadám vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR NNO ústředními orgány státní správy, se počínaje rokem 2016 rozeběhlo. Některé dotující resorty, zvláště ty, které akreditují NNO pro výkon určitých služeb, začaly tento instrument využívat. Uzavření smluv o dlouhodobé spolupráci má zatím výhody spíše pro NNO, s nimiž byla smlouva uzavřena, a které tak mohou projekt, o kterém byla smlouva uzavřena, strategicky plánovat. Nicméně podle údajů ministerstev se objevuje i výhoda na straně poskytovatelů dotací, a to ve zjednodušení dotačních řízení s těmi NNO, které jsou jednou ze smluvních stran. Novela zákona č. 218/2000 Sb., která nabyla účinnosti 01.01.2018, znamená pro dotující resorty novou legislativní situaci, která se naplno projeví až v průběhu letošního roku v rámci dotačních procesů na rok 2019. S ohledem na tuto situaci, kdy zákon č. 218/2000 Sb. již výslovně nevyjímá poskytování dotací z režimu některých ustanovení

správního řádu, je však zřejmě třeba znovu zvážit uzavírání nových dlouhodobých smluv o spolupráci.